

BÖLÜM 10

TIBBİ GÖRÜNTÜLEME TEKNİKLERİ TERİMLERİ

Özgür TUĞ¹

Tıpta kullanılan terimlerin, yazılış, okunuş, anlamlandırma ve türetme ilkelerini inceleyen ve öğreten bilim dalına tıbbi terminoloji denir. Tıbbi terminoloji içerisinde yer alan hastalıkların tanı, teşhis ve tedavisinde çok önemli bir yer oluşturan tıbbi görüntüleme ve radyolojiye ait terminoloji özel bir yere sahiptir. Tıbbi görüntüleme, insan vücudunun iç yapısının röntgen, bilgisayarlı tomografi, manyetik rezonans görüntüleme ve ultrasonografi dört temel radyolojik yöntemi ayrıca 5. yöntem konumundaki radyonüklid görüntüleme (nükleer tıp) ile görülebilir hale getirilmesidir. Radyolojinin diğer bir kısmı olan girişimsel radyoloji ve X-ışınlarının tedavi amaçlı kullanım alanı olan radyoterapi de hastalıkların tedavisi ile ilgilidir. Radyolojik inceleme ve tedavi yöntemlerinin kullanıldığı alanlarda çalışan sağlık personeli ve bu alanda öğrenim gören öğrenciler için, kaliteli görüntü, doğru tanı ve tedaviye ulaşmada, iyi bir anatomi ve alana özgü terminoloji bilgisinin olması gerekmektedir. Aynı zamanda hem hasta hem de radyoloji alanında çalışan sağlık personelinin en az dozu alması esasına dayalı radyasyondan korunma ilkelerine yönelik tıbbi terimlerin bilinmesi de önem arz etmektedir. Bu amaçlarla hazırlanan bölümde; radyolojide sık kullanılan anatomik yer ve yön terimleri, anatomik pozisyonlar, radyografi pozisyonları temel radyoloji kavramları, röntgen fiziğine ait terimler, radyografi, ultrasonografi, mamografi, floroskopi ve kontrast madde,

¹ Uzm. Hemşire, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, otug@ogu.edu.tr

KAYNAKLAR

- Adapınar, B. (2012). Radyoloji ve Nükleer Tıp Terimleri, Didem Arslantaş (Ed.), *Tıbbi Terminoloji içinde*, (s.148-178) T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2525 Açıköğretim Fakültesi Yayını No:1496.
- Erişim <https://docplayer.biz.tr/2994231-T-c-anadolu-universitesi-yayini-no-2525-acikogretim-fakultesi-yayini-no-1496.html>
- CDC, (2004). *Glossary of Radiological Terms*,
Erişim <https://www.cdc.gov/nceh/radiation/emergencies/glossary.htm>
- CDC. *Srs Glossary And Acronyms*,
Erişim <https://www.cdc.gov/nceh/radiation/savannah/glossary.pdf>
- Hewety, A.A., said Abd elhi, A.E. (2018). *Radiological Anatomy*, Erişim <https://jrms.jaf.mil.jo/Files/f4dca080-c9b3-4de6-9d3c-604b6ea2ca16.pdf>
- Kaya, T. (2020). *Temel Radyoloji Tekniği*, Eskişehir: Nisan
- Oral Diagnoz ve Maksillofasiyal Radyoloji Derneği. (2022). *MR Fiziği ve Temel Kurallar Sekanslar*, Erişim <https://www.odmfr.org/storage/app/uploads/public/62e/373/ff8/62e373ff84628074890122.pdf>
- Özdemir, İ. (2014). *Tıbbi ve Radyolojik Terminoloji*, İstanbul: Hiper Tıp.
- T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. (2021). *KBRN Terimler Sözlüğü*, Erişim https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/e_Kutuphane/Kitaplar/KBRN-Terimler-Sozlugu-2021.pdf
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). *Bilgisayarlı Tomografi Cihazları*, Ankara, Erişim http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Bilgisayarli%C4%B1%20Tomografi%20Cihazlar%C4%B1.pdf
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). *Filmlerin Banyo Sonrası İşlemleri*, Ankara, Erişim http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Filmlerin%20Banyo%20Sonu%20%C4%B0%C5%9Flemleri.pdf
- Türk Tıbbi Onkoloji Derneği. *Onkoloji ve Radyoterapi Terimler Sözlüğü*, Erişim <https://www.kanser.org/saglik/toplum/?action=sozluk-liste&harf=>
- Yücel, A. (2018). *Tıbbi Görüntüleme Cihazları*, Mustafa Solak (Ed.), *Tıbbi Cihaz ve Malzemeler içinde*, (s.76-102), T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 3219
Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 2090,
Erişim [file:///C:/Users/user/Downloads/T%C4%B1bbi%20Cihaz%20ve%20Malzemeler-Anadolu%20%C3%BCnv.%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/T%C4%B1bbi%20Cihaz%20ve%20Malzemeler-Anadolu%20%C3%BCnv.%20(1).pdf)
<https://www.americanbrachytherapy.org/resources/for-patients/glossary-of-terms/>
<https://ehs.oregonstate.edu/rso/glossary>
<https://radyolojiteknisyeni.blogspot.com/p/tomografi.html>
<https://www.unscear.org/>